



Statens vegvesen

Kryssingssted sør for Omsundbrua

Vurdering av avbøtende tiltak før regulert løsning med bru



André Moltubakk



Statens vegvesen



V127 Kryssingssteder for gående

VEILEDNING V127

Gyldig fra 2025-12-18

ISBN: 978-82-7207-824-8

Bakgrunn for etablering av gangfelt

Gangfelt er først og fremst et **framkommelighetstiltak for gående, ikke et trafikksikkerhetstiltak**. Hvis gangfeltet ligger på et lite egnet sted, eller hvis det ikke er sikret med f.eks. god belysning, riktig oppmerking og gode ventearealer, kan de gi **falsk trygghet** for gående og syklende. Gangfelt skal brukes der det er mange som krysser og der gående har spesielle behov, for eksempel skolebarn.

Å anlegge gangfelt innebærer en anbefaling om hvor trafikantene bør krysse. Samtidig kanaliserer vi de gående til bestemte punkter av vegen. Det blir da særlig viktig å redusere risikoen forbundet med kryssing.

Statens vegvesen har kriterier for når gangfelt kan anlegges. Disse skal sikre en enhetlig praksis og gjøre at sikkerheten blir best mulig ivaretatt både i det enkelte kryssingspunkt og i trafikksystemet som helhet.

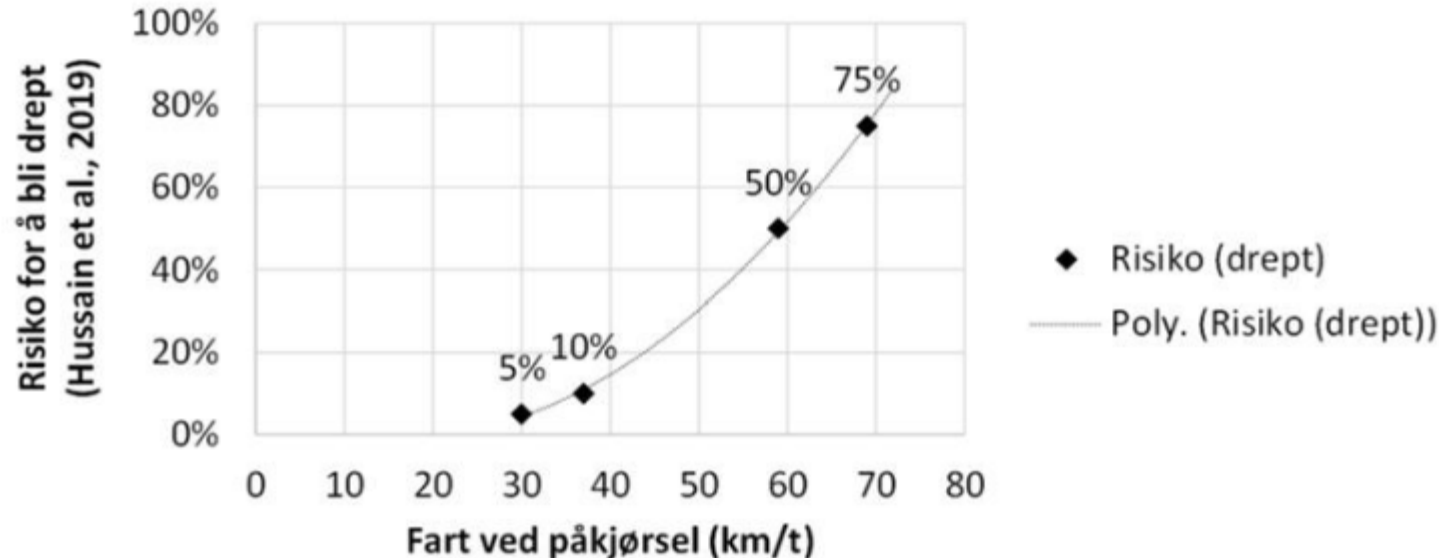
Fartsnivå og fartsgrenser

- Fartsgrensekriterier finnes i N300:2024 kapittel 11.
- Fartsgrensen ved kryssingsstedet ved Omsundet ligger i overgangen mellom 60 og 70 km/t
- Fall på tilstøtende veg kan gi fare for høyt fartsnivå



Risiko og fart

- Figur 1.2.3.1 er basert på omfattende forskning, og viser sammenhengen mellom kjørefart for motorkjøretøy og dødsrisiko ved påkjørsel av gående.
- **Å redusere fartsnivået ved gangfelt og andre kryssingssteder er derfor det viktigste tiltaket for å oppnå lavere risiko og skadegrad for gående.** Dette skyldes både større sannsynlighet for å oppdage gående og reagere, reduserte bremselengder, og at lavere fart bidrar til at førers synsfelt blir større.



Fartsnivå og fartsgrenser

Skiltet fartsgrense	ÅDT	< 2000		2000 – 8000		>= 8000	
	Kryssende i makstimen	< 40	>= 40	< 20	> 20	< 10	> 10
	Akseptabelt fartsnivå						
 **	35 km/t	Ikke anbefalt	Gangfelt	Ikke anbefalt	Gangfelt	Gangfelt	Gangfelt
	40 km/t	Ikke anbefalt	Ikke anbefalt	Ikke anbefalt	Gangfelt	Ikke anbefalt	Gangfelt
	45 km/t	Ikke anbefalt	Ikke anbefalt	Ikke anbefalt	Gangfelt	Ikke anbefalt	Gangfelt
	45 km/t	Ikke anbefalt	Ikke anbefalt	Ikke anbefalt	Ikke anbefalt	Ikke anbefalt	Ikke anbefalt ***

■ Når antallet kryssende overstiger 40, anbefales etablering av gangfelt.

** I boligområder med 30 km/t skal det ikke være gangfelt.

■ Gangfelt signalreguleres når antallet kryssende overstiger 20.



Ikke anbefalt gangfelt. Fremkommeligheten til gående med spesielle behov (barn, eldre og personer med nedsatt funksjonsevne) må imidlertid vurderes spesielt. Gangfelt kan eventuelt anlegges dersom det er et akseptabelt fartsnivå på stedet. Alternativt kan man vurdere tilrettelagt kryssing (se kapittel 6), eller finne alternative kryssingssteder.



Gangfelt anbefales som en del av gangnett, og som et fremkommelighetstiltak for gående på svært trafikkerte veger. For veger der akseptabelt fartsnivå overstiges, bør det brukes fartsdempende tiltak.



Gangfelt anlegges ikke ved fartsgrense 60 km/t eller høyere. Gangfelt på strekninger med fartsgrense 60 km/t skal signalreguleres. Dersom akseptabelt fartsnivå på 45 km/t ikke overstiges kan gangfelt anlegges (f.eks. ved rundkjøringer eller signalregulerte kryss). For veger med høyt fartsnivå og hvor forholdene ligger til rette, anbefales planskilte løsninger (se N100).

Figur 2.2.1—1 — Anbefalinger og krav for nye og eksisterende gangfelt

Ved
Omsundbrua

Gangfelt ved fartsgrense 60 km/t

Eksisterende gangfelt på stekninger med 60 km/t kan sikres gjennom:

- Signalregulering av gangfelt (se normal N303 Trafikksignalanlegg).
- Nedsatt fartsgrense i kombinasjon med fartsdempende tiltak.

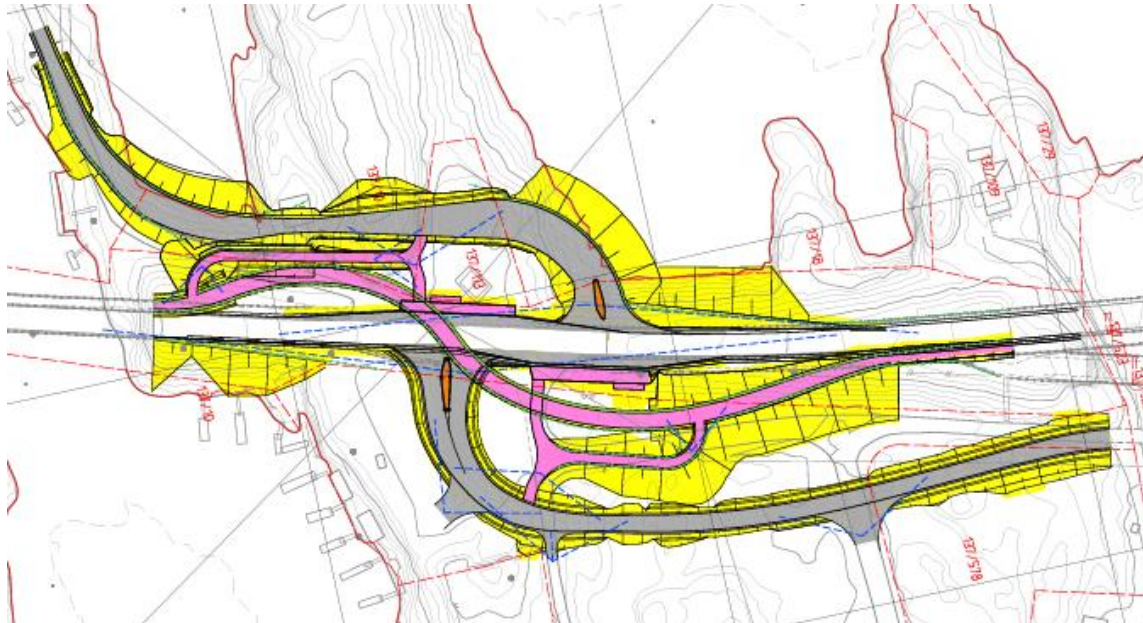
Nye gangfelt anlegges ikke på veger med fartsgrense over 60 km/t. Unntak er gangfelt på veger der fartsnivået er under 45 km/t (eksempelvis ved rundkjøringer).

Alternative løsninger

- På steder hvor vilkårene for gangfelt ikke er til stede, er det et alternativ å anlegge en **tilrettelagt kryssing**
- Tilrettelagt kryssing kan være aktuelt når gående med stor sannsynlighet vil krysse på dette stedet, eller når slik tilrettelegging vil forbedre framkommeligheten for kryssende uten at ulykkesrisikoen forverres. For å oppnå en akseptabel risiko er det nødvendig at de kryssende fotgjengerne er synlig for de kjørende. Fortrinnsvis er intensivbelysning eller forsterket belysning sammen med god sikt de viktigste faktorene for en akseptabel risiko i et tilrettelagt kryssingssted. Øvrige tiltak for ytterligere økning av trafikksikkerheten ved slike steder kan være trafikkøyer og/eller rumlestriper.
- **Tilrettelagt kryssing:**
 - **Trafikkøy** gjør kryssingsavstanden kortere, og de gående kan forholde seg til ett kjørefelt av gangen. Det anbefales da å legge inn et venteareal på begge sider
 - For å gi bilister bedre mulighet til å ta hensyn til gående, er god sikt og fortrinnsvis intensivbelysning eller **forsterket belysning** viktig.
 - **Tilrettelagt kryssing anbefales ikke på steder der fartsnivået overstiger 65 km/t (utfordring her?).**
- Kryss på begge sider og busslommer gjør det krevende å få til ett definert kryssings-punkt som nyttes av alle. Omfattende tiltak å få til vesentlige forbedringer.

Alternative løsninger

- Planskilt kryssing:
 - Regulert løsning med ny bru Rensvikholmen
 - Mulig å vurdere gjenbruk?



Fotograf: Skjermdump av visualiseringsfilm laget for Statens vegvesen av TRY



